

7.Sınıf

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

- Mahmut Sami ZEYİN
- Hakan YILDIRIM

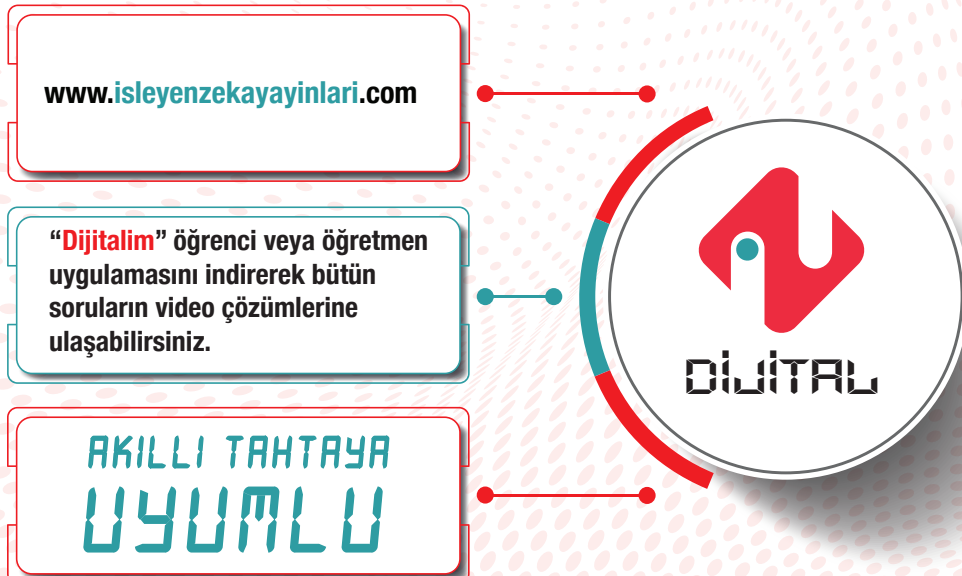

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

280725 – B1

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Ülkemizin Geleceği Sevgili Öğrenciler,

Sizlerin tüm ihtiyaçlarınızı analiz ederek hazırladığımız 3'lü Kuvvet Setlerimiz; Yaprak Test, Soru Bankası ve Denemeden oluşmaktadır. Bilginin özümsemesinin de bir canlının gelişimi gibi belirli evreleri vardır. Setlerimizin içindeki kitaplar da bu evreler dikkate alınarak büyük bir titizlikle hazırlanmıştır.

YAPRAK TESTLERİMİZ: Kazanımlar, öğrenmenin başlangıcıdır. Bilgi henüz ham, sade ve potansiyel doludur. Zihninizde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Yaprak testlerimiz bilginin bu aşamasına göre kazanım düzeyindeki sorular ile hazırlanmıştır.

SORU BANKALARIMIZ: Kazanımlar, zihninizde şekillendikten sonra bilgi; anlaşılma, işlenmeye ve pekiştirilmeye başlar. Bu aşamada bazı engellerle karşılaşılır ama kararlılıkla bilgi özümser. Soru bankalarımız zihninizde şekillenen kazanımları pekiştirecek şekilde hazırlanmıştır.

DENEMELERİMİZ: Soru bankalarımızı bitirdikten sonra bilgi; derinlemesine kavranır, düşüncelere ve davranışlara dönüşür. Branş denemelerimiz kazanımlar pekiştirildikten sonra her zorluktaki soruların çözülebileceği tarzda hazırlanmıştır.

Okula yardımcı ve liselere giriş sınavlarına hazırlıkta başucu olacak setlerimiz T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının hazırladığı Öğretim Programlarına uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Setlerimizin tüm öğrenci ve öğretmenlerimize faydalı olması dileklerimizle...

Halit Alper ÇİFCİ
Yayın Koordinatörü

ZEKÂNIN GÜCÜNÜ
Keşfet

 #isleyenzekayayinlari

 İşleyen Zeka Yayınları

 İşleyen Zeka Yayınları

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİREY, TOPLUM VE İLETİŞİM

İletişimin Günlük Yaşamdaki Yeri.....	7
Olumlu İletişim.....	9
Medyanın Toplum Hayatına Etkileri.....	11
Medya Özgürlüğü.....	13
1. Ünite Değerlendirme.....	15

2. ÜNİTE

OSMANLI DEVLETİ VE KÜLTÜR

Osmanlı Devleti Tarih Sahnesinde.....	25
Osmanlı Devleti'nde Fetihler.....	31
Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti.....	37
Osmanlı Devleti'nde Değişim Yılları.....	39
Seyahatnamelerde Osmanlı.....	41
2. Ünite Değerlendirme.....	43

3. ÜNİTE

ÜLKEMİZDE YERLEŞME, NÜFUS VE GÖÇ

Geçmişten Günümüze Yerleşme.....	51
Türkiye'de Nüfus.....	55
Ülkemizde Göç.....	59
Bir Özgürlük Olarak Yerleşme ve Seyahat.....	61
3. Ünite Değerlendirme.....	63

4. ÜNİTE

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLİM

Yazının ve Bilginin Yolculuğu.....	73
Doğu'nun Bilgi Birikimi.....	75
Avrupa'da Yaşanan Gelişmeler.....	77
Özgür Düşünce ve Bilim.....	79
4. Ünite Değerlendirme.....	81

5. ÜNİTE

ÜRETİM VE SOSYAL HAYAT

Üretimde ve Yönetimde Toprak.....	89
Teknolojinin Sosyal ve Ekonomik Hayata Etkileri.....	91
Bizim İçin Çalışanlar.....	93
Ahilikten Meslek Odalarına.....	95
Mesleki Tercihlerim.....	97
Dijital Teknolojiler ve Ticaret.....	99
5. Ünite Değerlendirme.....	101

6. ÜNİTE

DEMOKRASİ VE VATANDAŞLIK

Geçmişten Bugüne Demokrasi.....	109
Atatürk ve Türk Demokrasisinin Gelişimi.....	111
Türkiye Cumhuriyeti'nin Nitelikleri.....	113
Demokratik Süreçler.....	115
6. Ünite Değerlendirme.....	117

7. ÜNİTE

TÜRKİYE VE DÜNYA

Uluslararası Kuruluşlar ve Türkiye.....	123
Türkiye'nin Uluslararası Ekonomik İlişkileri.....	125
Kalıp Yargıları Sorguluyorum / Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum.....	127
7. Ünite Değerlendirme.....	129

CEVAP ANAHTARI

133

1. ÜNİTE

BİREY, TOPLUM VE İLETİŞİM

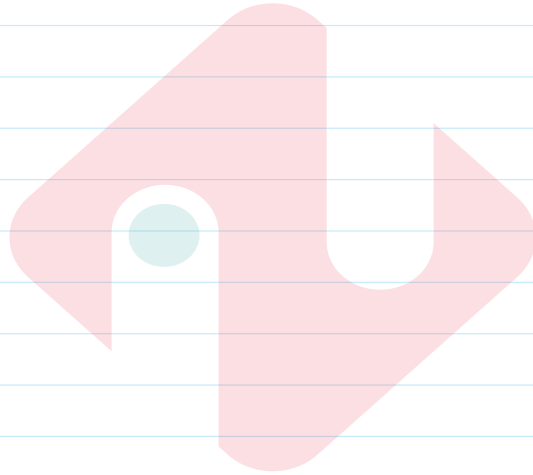

1.ÜNİTE

BİREY, TOPLUM VE İLETİŞİM

- ✓ İletişimin Günlük Yaşamdaki Yeri
- ✓ Olumlu İletişim
- ✓ Medyanın Toplum Hayatına Etkileri
- ✓ Medya Özgürlüğü

Notlarım

VIDEO
ÇÖZÜM

1. İyi bir iletişim için dikkat edilmesi gereken bazı unsurlar bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu unsurlardan biri değildir?

- A) Konuşmamıza selam vererek başlamak
- B) Ön yargılı ve sabit fikirli olmamak
- C) Emir cümleleri kullanmaktan kaçınmak
- D) Yüksek ses tonu ile konuşmak

2.

Murat teneffüste arkadaşlarıyla oynarken bir problem yaşar. Ancak bu problemi fazla büyütmek istemediği için --- kaçınır.

Murat'ın yaşadığı bu durumda soru işareti yerine hangi davranışın yazılması gerekir?

- A) arkadaşları ile tartışmaktan
- B) arkadaşlarını dinlemekten
- C) ben dili kullanmaktan
- D) arkadaşlarına saygı göstermekten

3.

Biliyorum, Ahmet ile bu aralar aranız kötü. Ahmet zor günler geçiriyor. Ona destek olmaya gayret et, çünkü insanlar bazen zor durumlarda kalabilirler. İşte böyle zamanlarda kendimizi karşımızdaki kişinin yerine koymalı ve o kişiyi anlamaya çalışmalıyız.

Öğrenci Öğretmen

Öğretmen, öğrencisine aşağıdakilerden hangisini yapmasını tavsiye etmektedir?

- A) Sen dilini kullanmasını
- B) Sempatik davranmasını
- C) Empati kurmasını
- D) İyi bir dinleyici olmasını

4. Bireyler yeni bir topluma girdiklerinde kendilerini ifade edip tanıtmak adına iletişim kurmaya başlarlar. Örneğin, çalıştığı bir şirketin başka bir şubesine giden Elif yeni arkadaşları ile yakın olmak istemesine rağmen bir türlü aralarındaki ilişkiyi iyi bir noktaya getirmeyi başaramamıştır.

Buna göre Elif'in;

- I. çevresindeki arkadaşlarını görmezden gelmesi,
- II. iletişim kurabilmek için farklı yöntemler denemesi,
- III. iletişimi sırasında ben dili ifadelerine ağırlık vermesi

durumlarından hangilerini yapması gerekmektedir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Başkalarıyla iyi iletişim kurabilmek için kişilere olumlu yaklaşmalı ve nazik davranmalıyız. Başkalarına karşı ön yargısız olmak, onları dikkatle dinlemek ve onlarla empati kurmak olumlu iletişim kurmamıza yardımcı olur. Karşımızdaki kişi bizden ne kadar farklı olursa olsun iyi iletişim kurabilmek için ona saygı duymalı, söylediklerini can kulağıyla dinlemeli, mimik ve jestlerine dikkat etmeliyiz.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisinin olumlu iletişim kurulmasını engelleyeceği söylenebilir?

- A) Sabah uyandığımızda ailemize günaydın demek
- B) Sınavdan kötü not alan arkadaşımızın üzüntüsünü paylaşmak
- C) Yeni tanıştığımız bir insana karşı ön yargıyla yaklaşmak
- D) Etrafımızla güler yüzle iletişim kurmak

6. İnsanlar arasındaki duygu ve düşünce alışverişine “iletişim” denir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi doğru bir iletişim şekli değildir?

- A) İlayda'nın yemek yapan annesine “Kolay gelsin.” demesi
B) Ahmet Bey'in, kızı Selen'in anlattıklarını dikkatle dinlemesi
C) Semih'in apartman görevlisine “Günaydın.” demesi
D) Hamdi'nin çevresindeki insanları görmezden gelmesi

7. İletişimde sözlü ifadeler kadar sözsüz ifadelerin de etkisi bulunmaktadır. Bu yüzden iletişim kurarken sözsüz ifadeler ile iletişim desteklenirse daha etkili bir iletişim ortamı oluşur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu bilgiye örnek oluşturacak şekilde etkili bir iletişim durumu yaşanmıştır?

- A) Ayla arkadaşına ne istediğini anlattı.
B) Murat'ın yüz ifadesinden ne kadar sevindiği anlaşılıyordu.
C) Levent ses tonunu yükselterek konuşmaya başladı.
D) Emre babası ile sohbet ederken bir taraftan da anlatmak istediğini eliyle tarif ediyordu.

8. Karşımızdaki insanla konuşurken kullandığımız cümleler iletişimin yönünü belirlemektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi iletişimin yönünü diğerlerinden farklı etkiler?

- A) Gelmeni hiç beklemiyordum, çok sevindim.
B) Böyle yapacağını bilseydim hiç çağırmazdım.
C) Bizim için yaptıklarınız saygıya değer.
D) Yarın benimle gelersen çok mutlu olurum.

9.

Proje ödevini nasıl geciktirirsin. 1

Ödevlerini yapmaman beni üzüyor. 2

Sürekli boş oturmandan sıkıldım. 3

Beni anlıyor olman beni sevindirdi. 4

Seni sınıfta göremeyince meraklandım. 5

Verilen cümleler aşağıdakilerin hangisinde doğru bir şekilde gruplandırılmıştır?

	Sen Dili	Ben Dili
A)	1 - 3 - 5	2 - 4
B)	2 - 4	1 - 3 - 5
C)	1 - 3	2 - 4 - 5
D)	3 - 5	1 - 2 - 4

10. Perihan Hanım, evdeki oturma grubunu değiştirmeyi ister. Bu fikrini eşine açıklar. Eşi Esat Bey, bu aralar maddi durumlarının sıkışık olduğunu ancak durumlarını toparladıktan sonra oturma grubunu değiştirebileceklerini söyler. Perihan Hanım, eşinin söylediklerini dinleyince onu anlayışla karşılar ve birlikte bu işi erteleme kararı alırlar.

Buna göre Esat Bey ve eşi Perihan Hanım arasındaki iletişim için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Perihan Hanım, eşinin kararlarına saygı duymuştur.
B) Esat Bey, durumu eşini kırmadan anlatmıştır.
C) Perihan Hanım ve Esat Bey birbirlerini etkin bir şekilde dinlemişlerdir.
D) Esat Bey, eşine ön yargılı davranmıştır.

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

Sabah kalktım. Ellerimi ve yüzümü yıkadım. Kahvaltı hazır. Anneme teşekkür ederek kahvaltımı yaptım. Okul servisim gelmişti. Servise binerken, “günaydın” deyip yerime oturdum. Serviste sohbet ederken zaman çok çabuk geçmiş ve okula gelmiştik. Sınıfa girerken güler yüzlü olduğumu söyleyen arkadaşşıma teşekkür ettim. Okuldaki derslerimiz çok eğlenceli geçiyor, öğretmenlerimiz ne istediğimizi anlayarak dersleri daha etkili anlatıyorlar. Akşam eve dönme zamanı geldiğinde servise tekrar binerken yorulduğumu fark ettim.

Lale

Lale’nin anlatımına bakılarak yaşadığı iletişim durumları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İletişim kurarken zaman zaman sorun yaşamaktadır.
- B) Olumlu iletişim kurallarını uygulamaktadır.
- C) İnsanlarla kolay iletişim kurmakta zorlanmaktadır.
- D) Zaman zaman argo kelimeler kullanmaktadır.

işleyen zeka

2. Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir. Hangi iletişim yolunu seçersek seçelim Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz. Etkili iletişim hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır. Etkileyici konuşma ve etkin dinleme yapabilmek için kitap okuma alışkanlığı kazanmalıyız. Okuduğumuz her kitap kelime dağarcığımıza yeni kelimeler ekler. Bu da insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini, kendisini daha iyi ifade edebilmesini ve karşısındakini daha iyi anlayabilmesini sağlar.

Metindeki bilgilere bakılarak iletişimle ilgili,

- I. Kullandığımız dil, iletişimin sağlıklı gerçekleşmesine yardımcı olur.
- II. İletişim kurulurken karşımızdaki kişiye anlatmak istediklerimizi sade bir şekilde aktarmalıyız.
- III. Kitap okuma bireylerin kendilerini ifade etmelerine yardımcı olur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

işleyen zeka

3.

Aman Karagöz’üm, akşam şeriflerin hayrolsun.

Aman Karagöz’üm ben sana iltifat ediyorum sense bana vuruyorsun. Yazıklar olsun sana, yazık!

Hacivat

Karagöz

Senin de sülaleni sansarlar boğsun (vurur).

Hoş geldin, kazık oğlu kazık (vurur).

Hacivat ve Karagöz arasında geçen diyalogdaki iletişim hatası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göz temasında bulunmamak
- B) Sorguya çekmek, sınamak
- C) Etkin bir şekilde dinlememek
- D) Öğüt verici bir şekilde konuşmak

4.

Bir gün öğretmen sınıfta iki öğrenciyi masasına çağırmış. Öğrencileri masada karşılıklı oturmuş, ortalarına bir nesne koymuş. Sonra öğrencilerden bu nesnenin rengini söylemelerini istemiş. Öğrencilerden biri, bu nesnenin beyaz olduğunu diğeri de bu nesnenin siyah olduğunu ısrarla söylemişler. Nesneye beyaz diyen öğrenciye göre siyah demek nasıl mantıksız ise siyah diyene göre de beyaz demek o kadar mantıksız bir durummuş. Öğretmen bu durumda her iki öğrenciden de yer değiştirip nesneye öyle bakmalarını istemiş, ancak öğrenciler “kendinizi diğerinin yerine koyun” isteğini gereksiz görüp, söyledikleri rengin geçerli olduğunu söylemişler. Öğretmen bu etkinlikte öğrencilere bir ders verme niyetinde imiş. Derken öğretmen masanın ortasındaki nesneyi kaldırarak iki öğrenciye de göstermiş. Öğrenciler hayret etmişler. Çünkü ortadaki nesnenin bir yüzü siyah iken diğer yüzü de beyazmış. Öğrenciler biraz da utanarak almışlar derslerini.

Öğretmen, anlatılan hikâyede “kendinizi diğerinin yerine koyun” isteğinde bulunması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sorumluluk B) Sempati C) Kişilik D) Empati

İşleyen Zeka

5. Ben dilini kullanmak iletişimi olumlu etkiler. Kendimi “ben dili” içeren cümleler ile ifade ettiğimizde karşımızdakini incitmemiş, mesajlarımızı doğru vermiş oluruz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ben dili ifadelerine örnektir?

- A) Dün seni göremeyince merak ettim.
B) Neden bir yere de zamanında gelemiyorsun?
C) Büyüdün ama hâlâ aynı hataları yapıyorsun.
D) Böyle gezersen derslerinde başarılı olamazsın.

6. Empati, bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısı ile bakması, o kişinin duygu ve düşüncelerini anlaması ve hissetmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi empati kura-bilen insana ait bir özellik değildir?

- A) İnsanlarla iyi iletişim kurabilir.
B) Sadece kendi duygu ve düşüncelerine saygı gösterilmesini ister.
C) İnsanların duygu ve düşüncelerine saygı göstermesini ister.
D) Karşısında yer alan insanları etkin bir şekilde dinler.

7. İletişimin olumlu geçmesi konuşmacının olduğu kadar dinleyicinin davranışlarına da bağlıdır. Dinleyen kişi rolüne uygun davranmaz ise iletişim olumsuz etkilenir.

Buna göre dinleyicinin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması durumunda iletişim olumsuz etkilenir?

- A) Dinlerken vereceği cevabı düşünmesi
B) Konuşmacının jest ve mimiklerine dikkat etmesi
C) Başka işle meşgul olmaması
D) Dikkatini karşıdaki kişiye vermesi

8.

Ali

Sınıftaki arkadaşlarım benimle oynamıyor, beni görmezden geliyorlar.

Ali'nin söylemine bakıldığında onun hangi davranışı arkadaşları ile iletişimini olumsuz yönde etkilemiş olabilir?

- A) Oyun araç-gereçlerini paylaşmak istememesi
B) Onları anlayarak ona göre davranması
C) Arkadaşlarına karşı sen dili ile konuşması
D) Arkadaşlarına isim takarak diyalog kurması

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Japonya'da meydana gelen deprem sonrasında televizyonlarda, gazetelerde, radyolarda ve internette yer alan haberler sonrasında tüm dünya bu ülke için yardıma koşmuştur.

Verilenlere göre kitle iletişim araçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Uluslararası dayanışma ve iş birliğini sağlamışlardır.
- B) Farklı düşünce yapısına sahip insanların ayrışmasına neden olmuşlardır.
- C) Kişiler arasında derin görüş ayrılıkları ortaya çıkarmışlardır.
- D) Toplumu eğitim ve sağlık alanlarında bilinçlendirmişlerdir.

3.

Basın, milletin müşterek sesidir. Bir milleti aydınlatma ve bu millete doğru yolu göstermede, muhtaç olduğu fikrî, gıdayı vermede, özetle bir milletin saadet hedefi olan ortak hedefte yürümesini sağlamada basın; başlı başına bir kuvvet, bir mektep, bir rehberdir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözlerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Basının toplumu bilgilendirme ve eğitimde önemli bir rolünün olduğu
- B) Basın-yayım organlarının kişiler arası iletişimi azaltıcı etkisinin bulunduğu
- C) Basının halkın eğitime katkısının yetersiz olduğu
- D) Basının savaş zamanında halkı bilgilendirme özelliğini tam olarak yerine getirmediği

2. İletişim araçlarını kullanırken sahip olduğumuz hak ve özgürlüklerimizin anayasada geçen hangi madde tarafından güvence altına alındığı söylenebilir?

- A) **Madde 13:** Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır. Herkes kendi ülkesi de dahil olmak üzere herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yeniden dönmek hakkına sahiptir.
- B) **Madde 20:** Herkes, özel hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.
- C) **Madde 22:** Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.
- D) **Madde 26:** Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

4.

Bundan elli yıl önce kablolu telefonlarla iletişim kurardık. Şimdi ise çok farklı. Artık telefonlarını cebinde taşıyan, telefonlardan müzik dinleyen, görüntü izleyen, genel ağa girip haber okuyan bir gençliğimiz var. İleride neler olacak daha kim bilir?

Yukarıdaki anlatımda iletişim araçlarının hangi yönüne değinilmiştir?

- A) Birden çok insana ulaştıklarına
- B) Hızlı bir değişim geçirdiklerine
- C) Halkın sorunlarını yansıtmadıklarına
- D) Zaman kaybı yaşattıklarına

5.

Toplumsal birimleri arasında ilişki kurulmasına imkân hazırlayarak millî birlik ve beraberliği sağlamak

Mal ile hizmetlerin tanıtılmasına ve satılmasına yardım etmek

Kamuoyu oluşturmak, siyasal sürece katılmayı ve denetlemeyi sağlamak

Çok farklı özelliklere sahip geniş halk kitlelerine kısa sürede ulaşmak

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Atatürk ve İletişim
C) Kitle İletişim Araçlarının Amaçları
B) RTÜK'ün Görevleri
D) Gazeteciliğin Temel Özellikleri

işleyen zeka

6. Geçmişte insanlar kitlelere ulaşmak için farklı yöntemler kullanmıştır. Roma senatosu aldığı kararları papirüsten üretilen bir çeşit kâğıda yazdırmıştır. Papirüsleri senato duvarına astırarak alınan kararları halka duyurmuştur. Tarihteki medya örneklerinden birisi de bu papirüslerdir. Bizde ise eskiden tellallar önemli haberleri halka açık yerlerde davul eşliğinde bağırarak duyurmuştur. Camilerin minarelerinden de köy veya mahalle halkına duyurular yapılmıştır. İletişim alanındaki buluşların en önemlilerinden biri hiç kuşkusuz Gutenberg (Gutenberg)'in XV. yüzyılda icat ettiği matbaadır. İnsan yaşamına toplumsal, bilimsel, kültürel ve siyasi alanlarda en temel katkıyı bu büyük buluş sağlamıştır. Matbaa, toplumların değişimini ve gelişimini sağlayan itici bir güç olmuştur. Matbaanın bulunuşu gazeteciliğin gelişmesini ve bir meslek olarak ortaya çıkmasını sağlamıştır. Böylece iletişimin en önemli araçlarından biri olan gazete insanların yaşamına girmiştir.

Verilen bilgilere göre iletişimin tarihsel gelişimi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) İletişimin tarihî süreçteki gelişimine çeşitli örnekler verildiği
B) Geçmişte bazı toplumların iletişimi tellal ve cami minarelerinden yapılan duyurularla sağladığı
C) Matbaanın toplumların gelişimine ve değişimine engel olduğu
D) Roma Dönemi'nde alınan kararların halka papirüs denilen kâğıdın duvara asılması yolu ile duyurulduğu

işleyen zeka

7.

“Türk milletinin sağlam bir fikre sahip olması gerekir. Bütün çabaların, Türk kamuoyunun gerçeği anlamasına ve duymasına yönelik olduğu millete anlatılmalıdır. Ancak o şekilde millet günlük fikirlere, sahte ve yanıltıcı sözlere asla önem vermeyecek bir olgunluğa erişebilir.”

Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk bu sözleriyle basın-yayım kuruluşlarından aşağıdakilerin hangisini yapmalarını istemiştir?

- A) Doğru, tarafsız ve güvenilir haber yapmalarını
B) Haber kaynağı belirtmeden haber yayınlamalarını
C) Kendi görüşlerini halka zorla kabul ettirmelerini
D) Toplumu olumsuz yönde etkileyen haberler yapmalarını

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler aynı zamanda devlet hizmetlerine de yansımıştır. Devlet ile birey arasındaki ilişki yavaş yavaş elektronik ortama taşınmaktadır. Artık pek çok sınav başvurusu, yazışma ya da devlet kurumlarıyla ilgili işlemler genel ağ ortamında yapılabilmektedir. Çalışmalarına hız verilen e-Devlet projesi ile vatandaşlara daha hızlı hizmet verilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca çeşitli devlet kurumları kötü alışkanlıkları bırakma, trafik kurallarına uyma gibi konularda medya yardımıyla insanlara ulaşmaktadır.

Buna göre kitle iletişim araçlarının faydalarıyla ilgili,

- I. Bireylerin birçok işi kolaylaşmıştır.
- II. Bireyler zamandan tasarruf etmişlerdir.
- III. Bireylerin birçok konuda bilgi sahibi olmalarına imkân oluşturmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

3.

Muhabir Ercan

Ünlü piyanist Hidayet Özügüzel'i evinin bahçesinde gizlice görüntüledik ve bu görüntüleri kanalımızda yayımladık.

Ülkemizin önemli oyuncularından Fahri Bey'i eşi ile tatil yaparken görüntüledik ve bu haberi ertesi gün gazetemizde yayımladık.

Muhabir Leyla

Her iki muhabirin de anlattıklarına göre aşağıdakilerden hangisinin ihlal edildiği söylenebilir?

- A) Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün
B) Bilgi edinme ve dilekçe hakkının
C) Düşünceyi açıklama ve ifade etme hakkının
D) Özel hayatın gizliliğinin

4.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20. maddesinde "Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz." denilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin verilen ifadeyi destekler nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Bireylerin izni alınarak bazı bilgilerinin paylaşılması
B) Yalnızca futbolcuların özel hayatlarının araştırılması
C) Kişilerin özel hayatları ile ilgili tüm bilgilerin verilmesi
D) Özel hayatla ilgili bilgilerin belirli bir kesime ulaştırılması

işlevlen zeka

2. Kitle iletişim araçları insanların hayatlarını etkileyebilmektedir. Hatta bu araçlar zaman zaman insanları yanlış yönlendirebilmektedir.

Aşağıdaki örneklerden hangisi bu yönlendirmelere örnek gösterilebilir?

- A) Televizyonlarda ürünlerin reklamlarının yayınlanması
B) Genel ağ sitelerinde alışverişin özendirilerek insanların ihtiyaçları dışında alışveriş yapmaları
C) Akıllı telefonların ortaya çıkması ile sosyal medya gibi iletişim kanallarının ortaya çıkması
D) Genel ağın kullanımıyla yapılan işlerin hızlanması ve zaman kaybının azaltılması

5. Kitle iletişim araçlarını kullanırken bize ait yazı, resim, bilgi ve verilerin izinsiz olarak başkalarının eline geçme tehlikesi vardır. Örneğin, sosyal medyada paylaştığınız görsellerin kötü amaçlı yazılımlarla ele geçirilip sizin isteğiniz dışında kullanılması bilişim suçları kapsamına girer. Bilişim suçu, genel ağ ve bilgisayar teknolojileri aracılığıyla kişi haklarının ihlal edilmesidir. Bu durum aynı zamanda özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi suçu kapsamına girer. Böyle bir olayla karşılaştığınız zaman yasal haklarınızı kullanmalısınız.

Verilen bilgilere göre iletişim haklarıyla ilgili,

- Kötü amaçlı kullanımlarla ilgili yasal haklar vardır.
- Teknolojik aletler, kişisel hakların zarar görmesi üzerinde etkili olabilmektedir.
- Özel hayatın gizliliğine karşı devlet yaptırım uygulamamaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

6. Aşağıda aynı olayla ilgili iki haber kanalının haberi verilmiştir.

A kanalı

Otoyolda meydana gelen kazada 3 vatandaşımız hayatını kaybetti. Hayatını kaybedenlerin isimleri şöyle: ----

B kanalı

Otoyolda meydana gelen kazada araçlarda büyük bir maddi hasar meydana gelirken, tek teselli kazada can kaybı yaşanmamasıydı.

Bu haberlere bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İletişim özgürlüğü kullanılmıştır.
B) A kanalı haberi doğru sunmuştur.
C) İnsanların doğru haber alma hakkı ihlal edilmiştir.
D) Haberler doğru bir şekilde verilmiştir.

7.

Kitle iletişim özgürlüğü; haberlerin, olayların, düşüncelerin ve bilgilerin kitle iletişim araçları ile rahatça paylaşılmasıdır.

Kitle iletişim özgürlüğünü kullandığını ifade eden bir kişi aşağıdakilerden hangisini rahatça paylaşamaz?

- A) Günlük yaşamdan haberleri
B) Kendisi ile ilgili bilgileri
C) Yarışma ve kampanya duyurularını
D) Devlete ait gizli bilgileri

8.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası: Herkes düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi: Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğü hakkı vardır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi: Herkes görüşlerini açıklama ve anlatma özgürlüğüne sahiptir.

Verilen farklı belgelerdeki maddelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğü evrensel bir olgudur.
B) Düşünce özgürlüğü yalnızca gelişmiş ülkelerde hâkimdir.
C) Bazı durumlarda ifade özgürlüğü sınırlandırılabilir.
D) Dünyanın birçok ülkesinde yerleşme ve seyahat özgürlüğüne önem verilmektedir.

9. Kitle iletişim özgürlüğü ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?

- A) Fatma: Teknoloji ile birlikte iletişim hızlanmıştır.
B) Hasan: İletişim araçları ile kişilerin izni olmadan özel hayatla ilgili yayın yapılamaz.
C) Faruk: İletişim teknolojisi geliştikçe haberlerin doğruluk oranı artmaktadır.
D) Salih: Yasalarla bazı durumlarda kitle iletişim özgürlüğü sınırlandırılabilir.

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

Bundan yıllar önce Avustralya'nın güneyinde büyük bir kasırga ortaya çıkar. Kuzeye doğru ilerleyen bu kasırga, Hindistan ve Çin'e kadar ulaşır, belki de yüzbinlerce insanın hayatını etkileyecek iken hiç beklenmeyen bir gelişme yaşanır. Bu büyük kasırga aniden yönünü okyanusa doğru çevirir. Böylece büyük bir felaketten kurtulunur. Bilim insanları büyük bir yıkıma yol açmasını bekledikleri bu fırtınanın nasıl yön değiştirip okyanusa yöneldiğini incelemeye başlar. Araştırmalarıyla şu sonuca ulaşırlar: Her yıl o dönemde, Avustralya'da kelebekler bir yerden başka bir yere göç ederlermiş. Bu göç esnasında o kelebeklerin kanatlarının o hafif çırpıntıları birleşerek bu muazzam gücün yön değiştirmesinde etkili olmuştur.

Toplum içinde yaşayan bireyler birbirleri ile etkileşim içindedir. Bu nedenle her davranışımızın çevremizde bir etkisi vardır. Günlük hayatımızda çok basit görünen davranışlar büyük etkiler meydana getirebilir.

Buna göre aşağıda verilen davranışlardan hangisi toplumsal ilişkilere olumlu bir etkide bulunmaz?

- A) Aile içinde ve çevrede iletişimi artırmak
- B) Gün içerisinde karşılaşılan kişilere karşı tebessüm etmek
- C) Tartışılan bir konu üzerinde hep kendimizi haklı görmek
- D) Bir topluluktaki insanlara selam vermek

işleyen zeka

2. Radyodaki bir haber programında ağabeyinin trafik kazasında hayatını kaybettiğini öğrenen Levent, hemen ailesine ulaşarak durumu anlatmış ancak ağabeyinin hayatta olduğunu ve kaza geçirmediğini öğrenmiştir.

Bu olayda iletişim araçlarının hangi hak ya da özgürlüğü çiğnediği söylenebilir?

- A) Kitle iletişim özgürlüğünü
- B) Özel hayatın gizliliğini
- C) Düşünce ve fikir özgürlüğünü
- D) Doğru haber alma özgürlüğünü

